

200 skuffede blev til 17 millioner forventningsfulde

Syvende Dags Adventisterne kunne globalt fejre deres 150 år jubilæum.

Ægget der blev til meget mere end fem høns

Et aktivt senior ægtepar, Ib og Rosa Nielsen, beretter til Børge Schantz.

Verdens nød - vort kald

Vejle fjord byder "gamle elever" velkommen hjem - den 1. sabbat i september.

03

3. årg. august 2013

Aktive Seniorer

**Selvom man er grå,
er man stadig guld værd**

120 af Adventistkirkens seniorer deltog i årets seniorstævne på Skarrildhus.

Aktive Seniorer Nr. 3 august 2013

AKTIVE SENIORER

udgives af Foreningen for Danske Adventist-seniorer. I 2013 sendes det til alle medlem-mer i Adventistkirken, der er fyldt 60 år uden beregning. Udgifterne til tryk og porto er dog stadig stigende, hvorfor gaver til bla-det og foreningen modtages med tak og kan indbetales på vores konto i Danske Bank: Reg. nr. 1551 konto nr. 000 690 2154

Adventistseniorer i udlandet kan få Aktive Seniorer tilsendt, som pdf-fil via e-mail. Adresser på mulige udenlandske abonnen-ter modtages med tak.

Redaktion: Walder Hartmann (ansvh.)
tlf. 7589 5619, e-mail: walder@hafnet.dk,
Birthe Bayer
Harry Sættem

Layout: Mediegruppen

Tryk: Øko-tryk

Forside foto: Harry Sættem
Grethe Rasmussen og Kirsten Wiik på tur
i Skarrildhus' grønne omgivelser.

Deadline for stof til næste blad: 1. oktober
2013

Næste blad udkommer: November 2013

ISSN: 2244-9930

FORENINGEN FOR DANSKE ADVENTISTSENIORER

Formand: Bent Nielsen, tlf. 65902570

Næstformand: Walder Hartmann

Kasserer: Doris Jørgensen

Sekretær: Birthe Bayer

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Sonja Bäckström, Elbjørg Meiner-Madsen,

John Ravnkilde, Hanne Schantz og

Harry Sættem

MG1391

Vi giver ordet til formanden:

Vi har netop afsluttet sommerens stævne på Skarrildhus, hvor vi har haft nogle fantastiske gode dage sammen. Mere om årets stævne senere i bladet.

Af: Bent Nielsen Foto: H. Sættem

Her midt i sommeren, hvor nogle nyder ferien syd på, mens andre nyder at være hjemme, er vi alle travlt optaget. Nogle passer børnebørn eller har hele familien på besøg. Jeg håber du trives godt med dine aktiviteter og håber, at du får mange gode dage med mange positive oplevelser. Jeg selv er fuldt optaget af mange ting, og jeg føler af og til, at tiden ikke slår til. Måske er jeg bare ikke god til at sige nej til ting, når noget kommer på min vej.

Da jeg gik rundt på Skarrildhus, bemærkede jeg de mange lykkelige mennesker fra Norge og Danmark, der hurtigt fandt sammen som venner. De fleste kommer år efter år, og det gør mig godt at være blandt så mange venner. Men midt i min glæde, kom jeg dog til at tænke på den store gruppe, der var et andre steder. De fleste naturligvis efter eget valg. Men uden tvivl, er der mange, der gerne ville være sammen med andre, have gode og opbyggelige dage, hvor venskab og et åndeligt liv sammen ville være en god oplevelse.

Jeg tænkte mere end én gang på, hvad jeg og min bestyrelse kan gøre for dig. Vi er alle mennesker, der har behov og ønsker, som vi i fællesskab skal være med til at møde - til bedste for os alle. At glæde et andet menneske, at være sammen med andre, gøre noget sammen, det er alt sammen værdifuldt.

Mit ønske for denne forening er, at den må være med til at styrke vort fællesskab og udvide vor venskabs kreds. Vi skal følges ad på vejen til himlen.

Vil du være med til, at give mig og min bestyrelse dine tanker og ønsker, så vi forstår hvad vi kan gøre for at hjælpe flere til et meningsfyldt seniorliv. Vi er meget åbne for, hvad du kan dele med os af ønsker og tanker.

Jesus siger til os i Joh. 14, 6: "Jeg er vejen sandheden og livet" og han tilføjer i Joh. 14,27: "Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer, jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerter må ikke forfærdes og ikke være modløs". Vi har Jesus med os, hele vejen hjem til Guds rige, når vi følges ad. ■

*Hilsen med tak
Bent Nielsen*

FORENINGEN FOR DANSKE
ADVENTISTSENIORER

Set med redaktørens øjne:

SDA Danmark - generalforsamling 2013

Af: Walder Hartmann Foto: H. Sættem

Velkommen til ... stod der i mappen med sagspapirer, som i forvejen var tilsendt alle delegerede til årets generalforsamling i Syvende dags Adventistkirken, Danmark. Dette VELKOMMEN var endda ledsaget af flg. hilsen: "Som motto for denne generalforsamling har vi valgt: "Rejsen sammen". Som logo har vi valgt et træ, hvor bladene udgøres af en masse håndaftryk. Adventistkirken i Danmark er ikke én person, men dig og mig i fællesskab med alle andre adventister. Du er en væsentlig brik, og hvis ikke du er til stede, så mangler der noget i vores fællesskab".

Naturligvis ønskede jeg at være til stede. Det har jeg været hver gang, siden jeg blev ansat af kirken i 1953 - med undtagelse af én gang, hvor vi befandt os i USA og oplevede et "campmeeting" derovre. Oplevelsen af fællesskab har altid været stor. Det samme kan siges om den inspiration, som hentes både gennem de åndelige møder og de mange rapporter, som en generalforsamling altid byder på. Alligevel oplever jeg en forskel, men indrømmer, at forskel-

len måske i virkeligheden skyldes mine egne øjne, ører og sind.

De delegeredes aldersfordeling synes stadig at være den samme. Næsten to tredjedele af dem har passeret de 60, mens resten fordeles sig jævnt mellem 20 og 59. Sådan må det jo også blive, når vi ser på aldersfordelingen i kirkens medlemsskare. Vi følger altså stadig et repræsentativt demokrati. Det giver sig bare ikke udslag i sammensætningen af generalforsamlingens arbejdsudvalg.

Programmæssigt har generalforsamlingerne heller ikke ændret sig så meget. Der er god tid til både forhandlinger og åndelige møder. Generalforsamlingens dirigenter havde et godt og sagligt greb om forløbet, selv om man en gang imellem kunne savne tidligere tiders lidt lune håndtering af debatten, når talelysten blev ekstra stor. Der var mange vitaminer for sjælen at hente i både Henrik Jørgensens aftenmøder og Rebekka Pedersens morgenmøder, men jeg savnede at se og høre bare et par erfarne ansigter/stemmer blandt mødelederne ved disse.

Sangen og musikken var prima, men størst begejstring vakte nok det nye orkester: ADVENTKLANG.

Det er ikke muligt med få ord at referere et helt årsmøde - lad mig derfor blot konkludere, at jeg forhåbentlig ikke har været til årsmøde og generalforsamling for sidste gang. Nu skal vi alle rejse sammen i tre år mere, hvor vi får anledning til at løfte i flok. Som AKTIVE SENIORER ønsker vi den ny/genvalgte ledelse Guds velsignelse i arbejdet. Vi vil loyalt stille vore erfaringer, evner og kræfter til rådighed for de projekter, som venter forude.

Imedens kan vi glæde os over at flg. seniorer er medlemmer af den nye bestyrelse:

- Preben Jalving fra Vejle fjord menighed
- Doris Jørgensen fra Randers menighed

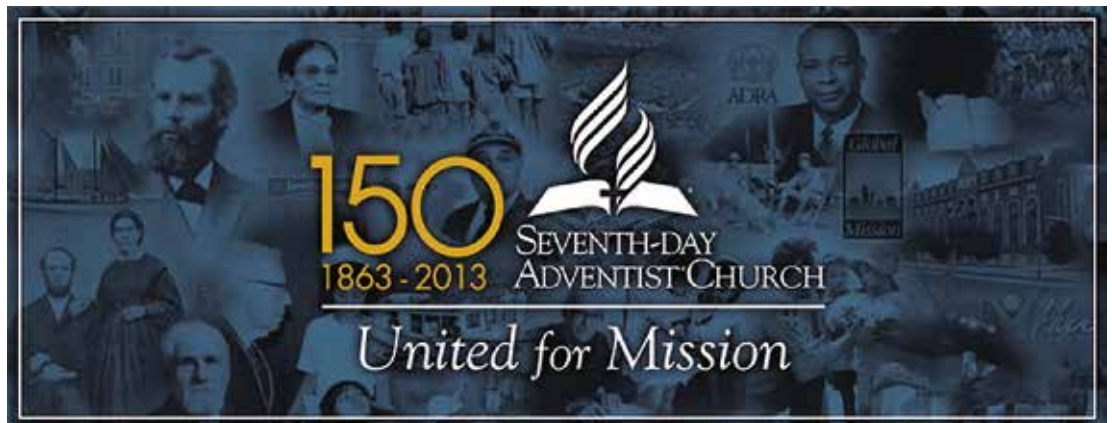
- og så venter vi stadig spændte på, hvem der bliver udpeget til ny seniorkonsulent. ■

Walder Hartmann

200 skuffede blev til 17 millioner forventningsfulde

Syvende Dags Adventisterne kunne globalt fejre deres 150 år jubilæum ved gudstjenesterne den 18. maj, 2013. Dette tilkendegiver, at en bevægelse med 200 skuffede i 1844 i 2013 har udviklet sig til et kirkesamfund med 17 millioner forventningsfulde kristne tilhørende 65.000 kirker i 209 lande.

Af: Børge Schantz Foto: Adventist News og Harry Sættem

Bevægelsen havde sin rod i de mange interessante, kontroversielle og omfattende åndelige vækkelser i Amerika omkring 1800 tallet. Det nye kontinent med indvandrere fra Europa oplevede en brydningstid med tekniske fremskridt. Indvandrere fra Europa kom ikke alene med mange sprog og kulturer, de bragte også forskellige kristne traditioner med sig. Nogle af dem havde været udsat for statskirkernes monopol og havde savnet fuld religionsfrihed. De

var principielt flygtet fra åndelige monopoler.

Det nye land, med fuld religionsfrihed, gav anledning til dannelse af nye kirker og sekter. Blandt de mest kendte var Mormonerne, Christian Science og Spiritisterne, men også traditionelle kristne samfund som lutheranere, anglikanere, metodister og baptister fik i Amerika mulighed for nye og interessante initiativer. Den nye situation gjorde, at immigranter og deres efterkommere kunne mødes under mere private for-

hold, og som lægfolk fyldte deres åndelige vakuum med bibelstudier.

William Miller

Blandt disse mange grupper var baptisten William Miller (1782-1849), en fremtrædende personlighed som, ret "økumenisk" sammen med metodister, baptister og presbyterianere, satte sig for at studere bibelske profetier om de sidste tider og Kristi genkomst. Grundigt granskede de både Gamle og Nye Testamente

og kom til det resultat, at Kristi Andet Komme ville finde sted den 22. oktober 1844. De prædikede deres dommedagsbudskab med iver og med overbevisning i New England, og de fik hurtigt en forbavsende stor følgegruppe, på mere end 100.000 medtroende, som gennem større eller mindre personlig indsats gjorde sig rede for Genkomsten.

Kristus kom dog ikke igen på den forventede dato. Den 23. oktober 1844 var der derfor titusinder af skuffede og forlegne troende, som måtte tilbage til hverdagslivet. De fleste forlod bibelstudiegrupperne og fandt tilbage til deres lokale kirkers forkyndelse.

Imidlertid var der en gruppe på omkring 200, der hævdede man blot havde taget fejl af datoen. De isolerede sig og fortsatte intense bibelstudier. Selve læren om Genkomsten stod fast, men fastsættelsen af en bestemt dato var u-bibelsk.

Gennem fortsatte intensive studier af både Gamle og Nye Testamente fandt de frem til andre bibelske lærepunkter, som de mente kristne kirker havde overset. Især hviledagsspørgsmålet fik deres interesse, og de blev overbevist om, at sabbatten (den syvende dag, lørdag) er den eneste hviledag som Bibelen taler om. Kirkehistorien bekræftede for dem, at søndagshelligholdelse blev indført ved lov på befaling af kejser Konstantin 312 e. Kr. Som tiden gik, fik de tillige en ny forståelse af dåben, udødeligheden og helvedeslæren. Senere fandt man frem til Bibelens lære om sund levevis samt den kristnes økonomiske forpligtelser.

En blandet skare

Bibelstuderende tilhørte bapti-

sterne, metodisterne og andre evangeliske protestantiske kirker, og de havde ikke til hensigt at stifte et nyt kirkesamfund. De følte deres opgave var den samme, som Martin Luther, der ønskede at reformere den katolske kirke indefra.

De erfarede dog hurtigt, at det var enkeltpersoner, der tog imod deres vidnesbyrd om forsømte, måske oversete bibelske teser. De søgte så sammen i "uorganiserede" konferencer, hvor ligesindede mødtes og styrkede hinanden i deres nyfundne tro. Mangelen på organisation med en fast ledelse medførte dog, at selvbestaldede prædikanter ofte stod frem med en afvigende forkyndelse og var med til at skabe forvirring og splid.

I Apostlenes Gerninger berettes det, at nye menigheder blev stiftet af personer udstyret med nådegaver som apostle, hyrder, lærere og profeter. Adventistpioniererne havde de indsigtfulde folk, der tjente som apostle, hyrder og lærere og som var nødvendige for ordets forkyndelse, fortolkning og omsorgen for medtroende. Den profetiske nådegave fik man, da en ung kvinde, Ellen G. White (1827-1915), gennem sin vejledning og omfattende forfattervirksomhed fik en enestående indflydelse på gruppernes normalisering og samfundets første 50 års historie.

Adventistkirken bliver til

I 1863 blev det nødvendigt, hvis bevægelsen skulle overleve, at man fik et struktureret samfund med doktriner, som der var enighed om, valgte ledere og et gavnligt regelsæt. De adventtroende grupper bestemte sig, efter lang tids heftig debat, for at blive organiseret. Spørgsmålet, for nogle, var dog stadig, at når vi nu forkynder Jesu snarlige genkomst, hvad skal vi så med en organisation? Stiftelsen af det nye samfund fandt sted midt under den amerikanske borgerkrig om slaveriets ophævelse (1861-65), og de advent-kristne viste meget lidt interesse for dette, idet man mente, at Jesu Genkomst ville løse slaveri problemerne.

Der var 3500 medlemmer fra de nordvestlige amerikanske stater, der organiserede sig og fik legal status. De tog navnet Syvende Dags Adventister, tre ord som forkyndte deres hovedbudskab, og viste at de var en reformbevægelse blandt kristne. Navnet rummer hele menneskeslægten historie fra Skabelsen (Sabbatten) til Genkomsten (Adventen). Med organisationen begyndte også udviklingen fra at være en amerikansk sekt til en verdenskirke.

Ifl. missionsbefalingen (Matt 28: 18 - 20) skal evangeliet gå til hele verden. Dog mente den lille skare, at man jo havde hele verden ▶

” Der var 3500 medlemmer fra de nordvestlige amerikanske stater, der organiserede sig og fik legal status. De tog navnet Syvende Dags Adventister, tre ord som forkyndte deres hovedbudskab, og viste at de var en reformbevægelse blandt kristne.

” I dag har Adventistkirken medlemmer i 203 af verdens 229 lande. Den store vækst i dag finder sted i landene syd for ækvator. Områder, som man for få år siden betegnede som missionsmarker, er i dag selvstændige enheder i adventistkirkens regi, som nu selv udsender missionærer.

samlet i Amerika. Europa var rigt repræsenteret ved immigranterne, Afrika ved slaverne og Asien ved bl. a. kineserne, der arbejdede med at bygge jernbaner i det vestlige Amerika.

Imidlertid følte de nye troende, hvoraf mange stadig følte sig stærkt knyttet til deres europæiske hjemlande, at deres nyfundne adventbudskab også skulle forkyndes i deres hjemlande. Derfor blev, som tiden gik, immigranter sendt til Europa, Australien og Sydafrika som pionerer.

En indvandrer fra Langeland med det amerikanske navn John G. Matteson vendte hjem til Danmark i 1877 og stiftede de første adventistmenigheder. Adventisterne grundlagde i 1898 Skodsborg Badesanatorium, som blev en betydningsfuld banebryder på fysioterapiens område. Adventisterne har i Danmark 40 menigheder de fleste med kirkebygninger, men oplever som andre traditionelle samfund en stilstand i menighedsvæksten.

Den globale mission

Vi skal frem til 1890'erne, før adventisterne begyndte global mission i ordets bedste betydning. Indtil da tilhørte medlemmerne, inklusive de nyvundne på fire kontinenter, den hvide race. De

nyoprettede hjemmebaser blev brugt som missionsbaser. Europa sendte missionærer til Nordafrika og Mellemøsten, Syd Afrika til kontinentet syd for ækvator og Australien til Asien og øerne i Stillehavet. Nordamerika sendte missionærer til Sydamerika samtidig med, at de støttede alle de regionale baser.

En væsentlig del af missionen bestod i at oprette hospitaler, klinikker og skoler. ADRA Et selvstændigt NGO velfærdsprogram blev startet i 1956. Alt dette betyder, at efter 150 år forvalter kirken globalt omkring 8000 læresteder fra grundskoler til universiteter, mere end 800 sundhedsinstitutioner samt forlagshuse og fødevarerfabrikker.

I dag har Adventistkirken medlemmer i 203 af verdens 229 lande. Den store vækst i dag finder sted i landene syd for ækvator. Områder, som man for få år siden betegnede som missionsmarker, er i dag selvstændige enheder i adventistkirkens regi, som nu selv udsender missionærer.

Pionererne for 150 år siden troede fuldt og fast at Genkomsten var lige for døren. Ventetiden, nu på over 150 år, blev så en periode, hvor man med mission og velfærdsarbejde indfrie evangeliets ord ”arbejd, indtil jeg

kommer”. Ordet Advent er stadig i bevægelsens navn. Men forkyndelsen blev med årene tilpasset omgivelsernes behov, hvilket nødvendiggør, at medlemmer, ledere og teologer repræsenterende de mange kulturer fortsat må være i dialog omkring doktriner, kirkevækstprocedurer og administrationsformer.

Kirken fejrer dog sit 150 års jubilæum med et problem: Genkomsten skulle have fundet sted for syv generationer siden, men til gengæld blev de 200 skuffede bibelstudenter til 17 millioner stadig forventende adventtroende, som kan fejre kirkens 150 års jubilæum. ■

Generalforsamlingen 2013

Ebenezer, Suomisvej 5, København V

På grundlovsdag kl. 07.30 afgik Aage Becks bus fra Randers, og så var der ellers opsamling af passagerer ned gennem Jylland, på Fyn og på Sjælland - i Daugård steg over 20 personer på bussen. De godt 40 deltagere var i alderen fra ca. 60 til over 90 år.

Tekst: Birthe Bayer Foto: Harry Sættem

En smilende Berit Elkjær bød velkommen.

En oplagt Finn Moos styrede generalforsamlingen.

Happy Hand ligger midt i Københavns travle bydel: Nørrebro.

Vi blev sat af på Nørrebrogade mellem "Happy Hand", Nørrebrogade 58 og Assistens Kirkegård. John Ravnkilde var vores guide til et hurtigt besøg ved Søren Kierkegaards og H.C. Andersens grave. Det gav inspiration til et længere besøg en anden gang. På førstnævntes grav læste vi de smukke og inspirerende ord:

*Det er en liden Tid
Saa har jeg vundet.
Saa er den ganske Strid
Med eet forsvundet.
Saa kan jeg hvile mig
I Rosensale
Og uafsladelig
Min Jesum tale.*

Og så over på den anden side af vejen til "Happy Hand", som stod klar til at modtage os med en dejlig frisk servering. Fortællingen om genbrugsforretningens virke blev fortalt af Berit Elkjær, Anne-May Müller og Iben Bidstrup. Ud over dem var der flere kendte ansigter, som også var med til at give os en dejlig oplevelse. En hjertelig tak til alle jer, som var mødt op på grundlovsdag for at byde os velkommen.

Nogle af gæsterne vandt præmier, og andre købte. Det var absolut et vellykket besøg.

Efter et dejligt måltid i Ebenezers underetage, varetaget af bestyrelsesmedlemmerne fra Østdanmark, var det tid til generalforsamling 2013.

- Generalforsamlingen blev åbnet af formanden, Bent Nielsen
- Ca. 70 medlemmer var mødt frem
- Finn Moos blev valgt som ordstyrer
- Formandens rapport blev fremlagt af Bent Nielsen og godkendt
- Kassererens rapport blev fremlagt af Hanne Essendrop og godkendt

Valgkomiteens forslag til nye bestyrelsesmedlemmer blev fremlagt. Finn Moos ledede valget. Den nye bestyrelse består herefter af:

Formand: Bent Nielsen
Næstformand: Walder Hartmann
Kasserer: Doris Jørgensen
Sekretær: Birthe Bayer

Bestyrelsesmedlemmer:

- Sonja Bäckström
- Eldbjørg Meiner-Madsen
- John Ravnkilde
- Hanne Schantz
- Harry Sættem

Revisorer:

- Erling Berg
- John Pedersen

Formanden rettede en varm tak til den afgåede kasserer, Hanne Essendrop, for hendes store arbejde. Ligeledes blev der rettet en tak til John Pedersen.

Dagen sluttede med en andagt v. Bent Nielsen over en tekst fra 1 Joh 4,7-12: "Mine kære, lad os elske hinanden, for kærligheden er af Gud, og enhver, som elsker, er født af Gud og kender Gud..." Det var en god afslutning på en solrig og begivenhedsrig dag sammen med gode venner.

Og så for øvrigt en stor tak til Ebenezer, som stillede lokalerne til rådighed og var med til at byde os velkommen. Så var der kun turen hjem. Mange af os mødes igen på Skarrildhus den 9. juli. ■

Selvom man er grå, er man stadig guld værd

120 af Adventistkirkens seniorer deltog i årets seniorstævne på Skarrildhus. Her forsøger vi i tekst og billeder at give et lille indtryk af stævnet til Aktive Seniorers læsere.

Tekst: Walder Hartmann Foto: Harry Sættem

Marit Berglund, Norge deltog også i år i seniorstævnet.

Det er Sara på 9 år, der kan krediteres for udtalelsen: "Gamle mennesker bliver lidt grå rundt omkring, men de er stadig guld for os". Sara blev citeret ved indledningen til ét af morgenmøderne under det årlige seniorstævne, der i år blev afholdt på Skarrildhus for

tredje gang. 120 deltagere mødtes forventningsfulde den 9. juli. Foran ventede 5 døgn med fællesskab, inspiration og adspredelse. Én af de norske deltagere opsummerede sit udbytte af stævnet med denne bemærkning: "Jeg har ikke afleveret mit evalueringsskema,

men der skulle have stået 5 ved alle punkter". (Stævneledelsen havde bedt deltagerne om at evaluere forskellige aspekter af stævnet på en skala fra 1 til 5).

Seniorstævne betyder inspiration

Stævnets hovedtaler Carl-David Andreasen inspirerede alle med sine jordnære tanker, der satte fokus på Korsets dårskab - Guds visdom. Ikke mindst hans meget personlige vidnesbyrd om oplevelser med Gud gennem både barndom, ungdom og voksenliv understregede, at man godt kan stille spørgsmål omkring Guds ledelse i livet, men man er samtidig nødt til at konkludere: Gud ved bedst!

Når seniorstævnerne år efter år kan samle så mange deltagere, hænger det naturligvis sammen med indholdet i de møder og kurser, der er på programmet. I år kunne man udover at lytte til CDA

Jarl Nordahl talte om livets udfordringer gennem vers og viser, mens Carl-David Andreasen satte fokus på paradokser i Guds ord.

vælge at udvide sin horisont med emner som: IT for seniorer, hvor Cai-Erik Andersen introducerede deltagerne til den verden, der venter efter 2015; Tro og intelligens, med Odd-Henrik Olsen som tankevækkende indleder; og Menneskeskæbner i salmebogen, der blev belyst af Walder Hartmann.

Aftenernes program bød på visesang ved Jarl Nordahl, genhør med beretninger fra besættelsen i Danmark og Norge (1940-45) fortalt af Børge Schantz, vesperstemning før solnedgang fredag - kreeret af Hella og Odd-Henrik Olsen, og så en broget aften med mange deltagere på stævnets sidste aften.

Seniorstævne betyder socialt samvær og adspredelse

Som Bent Nielsen antyder i sin hilsen på side 2 i dette blad, er der mange som vælger at holde ferie på anden måde end seniorstævnets. Nogle af disse har antydning, at de ikke ønsker at fylde deres ferie med møder. De, der vælger seniorstævnet, gør det imidlertid lige så meget for det sociale samværs skyld. Danske og norske venner kan mødes. Gamle skolekammerater kan mødes. Menighedsfæller

fra forskellige dele af landet kan mødes. Og snakken den går - om gamle dage, om året, der gik, om løst og fast.

Socialt samvær er der også på udflugterne, der i år gik til Vedersø, Søndervig, Viborg og Kongens Hede. Kaj Munk, Sandskulpturfestival, Domkirkekunst og Natur. Adspredelser er der mange af, men det bedste er samværet. Lykken er at være blandt venner.

Seniorstævne igen, igen...

Himmerlandsgården, Hultafors, Skagen, Thisted, Skarrildhus, Norge. Seniorstævnet 2013 er nu historie - en god historie. Paul Liseth, der repræsenterede vor norske søsterforening ved stævnet, løftede sløret for, at vi igen næste år bydes velkommen til stævne på Sundvolden i Norge, så du kan allerede nu godt reservere uge 29 til dette formål. Når det gælder Danmark, så tager bestyrelsen straks fat på at lægge planer for fremtiden, men foreløbig kan de danske deltagere glæde sig til et gensyn ved efterårs-sammenkomster i hhv Nærum og Ll. Nørlund. Nok er de fleste seniorer grå, men hver eneste af dem er guld for os. ■

” Gamle mennesker bliver lidt grå rundt omkring, men de er stadig guld for os.

Ægget der blev til meget mere end fem høns

Et aktivt senior ægtepar, Ib og Rosa Nielsen, beretter til Børge Schantz.

Sevlærte, hårdt arbejdende, åbne for nye ideer og rede til at prøve nyt kan Ib og Rosa Nielsen stadig medvirke i det omfattende firma de stiftede.

Tekst: Børge Schantz Foto: Harry Sættem

I 1959 ejede den nu [2013] 80-årige Ib Nielsen, der var en beskeden, energisk og stræbsom landmand på 26 år, et mindre husmandssted, hvor han og hustruen Rosa arbejdede hårdt for at skabe en sikker fremtid.

Muligvis var der et potentiale i kyllingeavl. Det havde mange andre landmænd ment, røber tallet på rugerier, der da var på 2440 i Danmark.

Ib købte også en rugemaskine og en knallert. Så under beskedne forhold arbejdede rugemaskinen i Ib's stald, og de få kyllinger, der kom til verden, fik en tur i en kasse bag på knallerten, idet Ib kørte fra sted til sted for at sælge sine nye udklækkede kyllinger. Det blev begyndelsen til en avl af kyllinger, der satte Danmarks rekord.

Et familieforetagende i svøb

Hustruen Rosa har helt fra begyndelsen været en aktiv medspiller i at udvikle den voksende hønsindustri. De havde mødt hinanden på Vejle fjord, hvor Ib kom for at tage ét år i Efterskolen og fandt sin Rosa, som gik i realklasserne. Det blev til ungdomskærlighed, forlovelse, ægteskab og børnefamilie.

Efter Vejle fjord var Ib nogle måneder på landbrugsskole, blev indkaldt til Civilforsvaret og

tjente derefter på Rosa's fars gård i Agerskov. Uden tvivl havde Rosa's far, den dygtige gårdejer Paul Christensen et stille ønske om, at svigersønnen kunne overtage det veldrevne sønderjyske landbrug, men Ib ville tilbage til Sjælland og den egn, hvor han var vokset op. Den fælles fremtid udformede sig altså i trekantsområdet Ringsted, Næstved og Køge. Rosa blev en enestående hustru, der med sine praktiske evner og hænder i 1960 klarede de mange vidt forskellige opgaver, som i dag på det moderne rugeri løses af den nye komplicerede teknik. Rosa har på samme måde været en god rådgiver for sin ihærdige ægtefælle. Der er tre børn i ægteskabet, Heidi, Glen og Lone.

Indenfor de næste få årtier blev den lille rugemaskine afløst af flere og mere moderne af slagsen. I dag ejer firmaet én af de kun tre der findes i kongeriget. Den lille stald på landejendommen i 1959 er blevet udvidet til, at firmaet ejer syv store, helt moderne og veludstyrede ejendomme med mange bygninger. Desuden har man måttet leje yderligere tre moderne komplekser for at dække det behov, som stilles til det der nu er Danmarks største rugeri med æglæggende høns. Alle rugerier

m. m. ligger indenfor en radius af 12 km fra hovedkontoret. Navnet på det store foretagende er TRIOVA, hvor T står for Tybjerg, R for rugeri, I for inventar og OVA er det latinske ord for æg.

De tørre, men beskrivende tal fortæller, at i de mange bygninger er der 135.000 høns, som lægger omkring én million æg om ugen. Af disse æg opnår 12 % den status at blive udruget og fodret op til at blive morgendagens æglæggere. De tilføjes standen i TRIOVA, eller sælges både i hjem- og udland. 84 % af Danmarks høns oplever deres første dage i TRIOVA.

Resten af æggene kommer på transportbåndet og ruller hen, hvor et kompliceret maskineri samler og pakker dem til konsum æg, der forhandles af det store firma DANÆG.

Arbejderstaben består af 34 fuldtids ansatte. Blandt personalet møder man foruden danskere, folk fra flere nationer, så arbejdsproget er for en stor del en slags charmerende "kyllingefarm engelsk", som det var interessant at lytte til.

En statskontrolleret virksomhed

Rosa fik ansvaret for de betydningsfulde og ofte alt afgørende områder, der har med kyllingernes sundhed og æggenes hygiejne at gøre. Alt skal være i en sådan

stand, at det kan godkendes til det store danske marked. I modsætning til produkter af metal, plastik, træ m.m. i andre industrier, har TRIOVA den ekstra udfordring, at alle salgsbare produkter, som er "levende", skal møde meget kritiske sundhedskrav. Det mindste sygdomsstegn, som kunne blive en fare for kunderne, vil øjeblikkelig medføre, at myndighederne isolerer firmaet og kræver at både høns og æg tilintetgøres og alle stalde renses grundigt.

For at forebygge noget sådant må alle - inklusive folk på kort besøg - iklædes en blå "beskyttelsesdragt", som dækker alt fra isse til tå, før man får adgang til nogen af de store haller. Høns, æg og det højt udviklede maskineri skal holdes så fri for bakterier, som det er menneskeligt muligt.

Hvem er så Ib og Rosa?

Iris og jeg besøger dem i villaen ved hovedkontoret i Tybjerg. Fra vinduet i stuen har vi den herligste udsigt over en velholdt have og i baggrunden et ret stort indhegnet område, hvor dådyr tiltrækker sig opmærksomheden. Både haven og dådyrsafarien vidner om Ib's store interesse for naturen og dens dyreliv.

Ib passerede for nogle få uger siden de 80 år, og TRIOVA ledes nu

af sønnen Glen. Under vor samtale vidnede både telefonopkald og andre afbrydelser om, at firmaets omfattende aktiviteter dog stadig trækker på grundlæggerens indsigt, erfaring og dømmekraft.

Ib og Rosa er trofaste medlemmer af Adventkirken i Ringsted. Ib's to brødre, Louis nu bosiddende i USA og Bent formand for Aktive Seniorer i Danmark, er begge prædikanter, som har måttet bruge talegaverne. Sådant blev det ikke for Ib. Han er en mand af få ord. Hans ansvar i menighederne har været på de områder, hvor man ikke bruger talegaverne, selvom han dog til tider underviser i Sabbatskolen. Ib har dog ikke alene brugt sin stemme i menighedsbeslutninger, men også på det økonomiske område har han gjort en stor indsats for lokale menigheder såvel som for Adventistkirken som et hele.

På spørgsmålene om, hvorledes man som syvende dags adventist kan begå sig i den forretningsverden, hvor der til tider foregår ting, der måske ikke helt er i overensstemmelse med Bjergprædikenens idealer, gav Ib mig det indtryk, at står man fast på sine principper, bliver man respekteret for sine standpunkter, når man har besluttet, hvor langt man kan gå. På spørgsmålet om sabbatshel-

ligholdelse i et foretagende, der ikke kan ligge stille i 24 timer og som har et flertal af ikke SDA arbejdere, svarede Ib kort, direkte og glimrende: "Vi foretager ikke på sabbatten ting, der kan gøres på de andre ugedage. Høns skal have mad og lægger æg hver dag. Der kan ske uforudsete ting i de mange store bygninger, som er udstyret med radio kommunikations anlæg, der øjeblikkelig rapporterer til den vagthavende om noget er galt". Sådanne opgaver og ansvar er der forståelse og rum for i Sabbatsbud-det.

Rosa og Ib har også gjort en indsats i fremmedmissionen

Ved en rundtur sammen med rektor på adventisternes universitet i Bugema, standsede chaufføren pludselig bilen, da der var nogle høns på vejen. Rektor lod mig med et smil forstå, at hønsene var danske, en gave fra Ib Nielsen, som havde gjort, hvad han kunne for at universitetet også kunne have et godt landbrug.

Vi siger tak til Rosa og Ib for den gæstfrihed og åbenhed de har vist os, og vi ønsker dem mange gode år endnu på deres livsbane, boende nær det, som de har skabt, men dog nu ikke har det helt store ansvar for, nemlig driften af TRIOVA. ■

Bag firmanavnet er der en af Danmarks største virksomheder, der begyndte for 55 år siden af to beskedne adventister.

For at beskytte de 135.000 høns mod bakterier og andre udyr, må Ib og Børge under interviewet iklædes fra top til tå, som var de rummænd.

Nyt fra Heri Hospital

Marianne og Morten Jørgen Øster har igen i år tilbragt nogle uger i Tanzania, hvorfra de beretter om udfordringer som bureaukrati, ustabil el-forsyning og transportvanskeligheder.

Tekst og foto: Morten J. Øster

Fra den 11. januar til den 1. april 2013 var vi igen i Tanzania. Jeg skriver vi, for Marianne var denne gang med i hele perioden. Støtteforeningen for hospitalet havde med hjælp fra mange kilder fundet hospitalsudstyr, tandlægeudstyr, masser af brugt tøj og møbler og fyldt det hele i en 40 fods container, der blev sendt til Dar es Salaam med skib i slutningen af november 2012.

Vi havde brugt en del tæppe-rester fra Garant i Bredebro og gardinrester fra Indbocenter i Tønder til at pakke omkring de dyre instrumenter for at sikre en transport uden skader på instrumenterne på den lange rejse med skib. På den måde fik vi bragt gardinstof og tæpper til hospitalet uden at skulle betale told og tillige beskytte varerne. Vi behøvede ikke at angive gardinstof og tæpperne

på listen over indholdet, da de jo bare var brugt til at beskytte de dyre instrumenter.

Containeren ankom til havnen i Dar den 17. januar, men først fredag den 15. marts kom den til hospitalet, idet containeren først blev frigivet af myndighederne i Dar et par dage forinden. Der var ingen ende på de bureaukratiske tiltag, som myndighederne lagde i vejen for frigivelsen, og det kostede os dyrt.

Transportvanskeligheder i Tanzania

Den store truck, der fragtede containeren de 1700 km ad landevejen til Heri Hospital, kunne ikke komme ned til hospitalet, så vi måtte læsse alt af ved en skole i landsbyen Monanilla - 2½ km fra hospitalet. Vi begyndte at tømme containeren på ladet lige over midtag, og 3-4 timer senere var den

tømt med håndkraft, og det hele kørt ned på hospitalet og anbragt under lås og slå. Fra hospitalet deltog 12 mand, og det lykkedes at få det hele ned i sikkerhed. Herefter trak vi den nu tomme container af den store lastbil ved hjælp af hospitalets egen lille lastbil og dumpede den ned på jorden. Mandag kunne vi så trække den ned ad den smalle og hullede jordvej til hospitalet ved hjælp af hospitalets lastbil. Containeren bliver nu brugt som sikkert aflåst depotrum for hospitalet.

Ny tandklinik

Da vi ankom i januar, var vi klar til at begynde bygningen af en tandklinik. Vi havde fået stillet en tom skal af en bygning til rådighed. Den er så stor, at den også senere kan indeholde en øjenklinik. Denne bygning var bygget i 2002, men aldrig gjort færdig. Hospitalet hyrede håndværkere udefra, og hospitalets egne håndværkere hjalp til både i arbejdstiden og i fritiden.

Alle pengene til færdiggørelse af de lokaler, vi skal bruge til tandklinikken, kommer fra Støtteforeningen for hospitalet. Støtteforeningen har hjemsted i Tønder. Vi fik vand, elektricitet, afløb og kloak installeret, desuden vinduer, døre og fliser på gulvene. Lofter blev

På Heri Hospital kan ikke alt udstyr leveres lige ved hovedindgangen.

sat op, og håndvaske og toiletter monteret. Noget udstyr såsom tandlægestole, patientstole, assistentstole og to primitive mobile tandlægeunits med bor og skyl havde vi allerede fået fragtet til hospitalet med en tidligere container. Med den sidste container kom resten af udstyret til klinikken. Vi havde modtaget en donation fra Roskilde festivalfondens på 22.000 kr., som blev brugt til at købe en ny kompressor, der med trykluft kan drive klinikens tandlægeboremaskine. Der var en brugt autoklave, til at sterilisere vores instrumenter til tandklinikken, med i containeren. Den havde foreningen købt hos et dentalfirma.

Efter et foredrag i Lions club i Solbjerg syd for Aarhus fik jeg kontakt til firmaet Dentronic, og de forærede os en helt ny unit, som har en værdi af 130.000 kr. samt flere tandlægeinstrumenter, som vi har brug for derude. Vi fik også røntgen udstyr forærende og alt kom sikkert ned til hospitalet.

Vi mangler nu kun at få instrumenterne sluttet til. Vi har en aftale med en medico ingeniør fra Tyskland, der bor og arbejder i Dar es Salaam, og som rejser rundt i Tanzania, nabolandene Burundi og Rwanda for at servicere tyske hospitaler. Han har lovet at hjælpe os med installationen af tandlægeunits og røntgen. Hospitalet har kontakt med en tanzanisk tandlæge, der er villig til at rejse over til os og arbejde på tandklinikken, når den er færdig. Der er over 500 km til den nærmeste gode tandklinik, og den eneste behandling, befolkningen kender, er tandudtrækning, når det gør ondt i tænderne.

Tandsygdomme udvikler sig derude så alvorligt, at det kan være livstruende og næsten altid medfører lange sygdomsperioder

Marianne Øster inspicerer det, der skal blive en moderne tandlægeklinik.

med fravær fra dagligt arbejde. Vi har også kontakt til danske tandlæger, der er villige til, på frivillig basis, at hjælpe patienterne derude i kortere perioder.

Problemer med el-forsyningen

Sygehuset havde et langvarigt nedbrud på elektricitetsforsyningen, da noget brændte sammen i vandkraftturbinen. I denne periode fra oktober til langt ind i januar måtte hospitalet klare sig med strøm fra dieselgeneratorer, som vi havde bragt derud i en tidligere container. Da vi ankom i januar, havde vi den sidste reservedel til turbinen med i kufferten fra et firma i Tyskland. Vi havde ingen eller meget ustabil elektricitet i de første tre uger af vores ophold. Om aftenen sad vi og læste ved stearinlys og lommelygter. Mad blev lavet på gasblus, og ingen køleskabe fungerede.

Vores fremtidige planer for investeringer derude er:

1. Solceller til supplerende af elektricitet fra vandkraftværket - i perioder med tørke og uheld.
2. Uddannelse: Flere personer er i gang med grund- eller videregående uddannelser for midler stillet til rådighed af støtteforeningen. Vi vil gerne finde en ung kvinde eller mand, der vil

lade sig uddanne til tandlæge så der på længere sigt kan sikres en varig bemanning på den nye tandklinik.

3. Støtte oprettelse af en sygeplejeskole på hospitalet i 2013. Myndigheder i Tanzania og SDA Tanzania Union har givet deres tilladelse, og hospitalet mangler nu kun kapital.
4. Vi har sørget for regnvandsbeholdere til alle funktionærboliger på hospitalet. De sidste ti blev købt og leveret, mens vi var der ude. Det næste ønske er store 5000 liters beholdere til at opsamle kildevandet i regntiden, så det kan bruges i de tre måneders tørketid. Masser af vand fra kilden går til spildevand i regntiden. Det løber simpelthen ud af vores nuværende beholdere. Vi har allerede forhandlet en fornuftig pris med producenten i Kigoma. ■

Har du lyst til at støtte os med et medlemskab koster det 100 kr. om året og man kan også give gaver som kan trækkes fra i skat.

Medlemsskab:
konto 7780 1257930.
Gaver: konto 7780 1409622.
Begge Skjern Bank Esbjerg.

Verdens nød - vort kald

Verdens nød - vort kald! var mottoet for missionsklassernes afgangshold 1953. Levede de op til det? Hvor førte det dem hen? De fleste har mulighed for at mødes igen for at fejre de 60 års adskillelse, når Vejle fjord byder "gamle elever" velkommen hjem - den 1. sabbat i september.

Af: Walder Hartmann Foto: Christian Lund og Walder Hartmann

Om hundred år er alting glemt, siger et gammelt dansk ordsprog. Det er muligvis rigtigt, men endnu husker nogle få en forårsdag i 1953, hvor 7 håbefulde unge mennesker troede, at de sagde farvel til Vejle fjord. 5 af dem afsluttede skolens missionsklasser og to udgjorde det første hold engelske korrespondenter, som den daværende Vejle fjord Højskole sendte ud til tjeneste under ovennævnte motto.

At fire af de syv kunne have sagt: På gensyn, til Vejle fjord, kunne man ikke vide den gang - til gengæld håber Vejle fjord, at de fleste vil udnytte muligheden for et gensyn, når der igen den 7. september kaldes til jubilæumsdag på skolen.

60 år har sat sine ydre spor på de fem fra holdet, der endnu lever. Af sind er de stadig unge og har mod på fremtiden. Hvem er de? Med hvad og hvor har de tjent den Herre, som bød dem at gå ud i alverden for at møde de behov, som den enkelte til enhver tid måtte stå overfor?

Klassen havde en nordmand. Han havde store visioner, oratoriske evner og en dejlig sangstemme. Torkel Tjeransen var hans navn - og ud over at blive far til en senere norsk unionsformand - kom hans egen indflydelse især til at påvirke Tyrifjord Videregående Skole, der var under opførelse, mens Torkel selv studerede på Vejle fjord. En norsk universitetsseksamen blev føjet til og rustede ham til en indsats på den nye norske skole, men desværre blev han siden ramt af sygdom og hans aktive indsats blev alt for kort.

Det feminine islæt i klassen hed Esther Poulsen. Den omsorg, som hun siden blev så kendt for at vise for Vejle fjords elever, kom allerede klassen til gode. Med den korrespondenteksamen, som hun bestod med glans, blev hun med det samme et vældigt aktiv for skolen og hun udviklede sig senere til en idealistisk underviser, der hjalp utallige elever til at mestre maskinskrivnin-

gens kunst. Esther hviler nu på kirkegården i Daugård og må vente med sit gensyn til Kristus kommer igen.

Verner Bek længtes bare efter at komme ud for at drive mission. Han ville besøge mennesker, sørge for, at de fik god litteratur ind i deres hjem - og han ville advare verden mod alt det, der skulle komme. Verner giftede sig med norske Reidun og sammen tog de fat på livet som præstepar rundt om i Danmark. Reidun døde alt for tidligt - og Verner nyder nu sit otium i Spanien, hvor han stadig skriver og er en aktiv senior.

Sigvald Christensen, der netop har fejret diamantbryllup med sin Ida, kan man i dag møde som et aktivt medlem af Silkeborg menighed. Sigvald og Ida har betydet meget for menigheder rundt om i Jylland og på Fyn, ligesom de i flere år stod i spidsen for ungdoms- og lægmandsarbejdet i den vestlige del af Danmark. Ingen gik forgæves, når de søgte råd hos Sigvald og Ida.

Tage Juhl Petersen var den spændstige elev i klassen. Når lærer Bagger samlede nogle udvalgte til stavgymnastik i gymnastiksalen var Tage en sikker fløjmand, men han var lige så sikker, når det gjaldt profetierne og tegn på opfyldelse i den religiøse verden. Tage har ofte prædikeret, men blev aldrig ansat som prædikant. I stedet blev hans virkeområde undervisning af børn. Han blev den første leder af menighedsskolen i Østervrå, tilbragte også en tid i Roskilde, men vendte til sidst tilbage og blev en elsket leder af menighedsskolen på Vejle fjord.

Norske Hildur, som blev Tages ægtefælle, har fulgt ham hele vejen. I dag udlever de deres seniortilværelse i Østervrå.

Arne Wagenblast havde ingen adventstrødder langt tilbage, da han i 1951 dukkede op på Vejle fjord, som elev. Vi andre så op til ham, for han var student og havde allerede et påbegyndt ingeniørstudium bag

sig. Samtidig med, at han nu kastede sig over teologien udnyttede skolen dog også hans evner udi matematik. Efter Vejle fjord studerede Arne historie i Århus, giftede sig med Lisbeth, og arbejdede som adjunkt på gymnasiet i Års. 1. januar 1972 vendte han tilbage til Vejle fjord, som nyudnævnt rektor. Kan noget godt komme fra Roskilde?

Det gjorde Arne Wagenblast i alt fald - og man kan ikke sige Vejle fjord, i dag, uden også at nævne ham.

Den syvende i klassen var undertegnede. Jeg kom til Vejle fjord som Olsen, men de fleste kender mig heldigvis kun som Walder Hartmann. Jeg var klassens yngste - og det er jeg stadig, men har haft det privilegium altid at få lov til at beskæftige mig med netop det, som jeg til enhver tid synes var det mest spændende. Jeg har været distriktsprædikant, men har tilbragt de fleste aktive tjenesteår sammen med unge mennesker. Ungdomssekretær, bibellærer, skolepræst, men siden redaktør - og nu Aktiv Senior. I mere end 50 år har Signe fra Bjerringbro fulgt mig i tykt og tyndt. Og vi fik altså også lov til at være blandt dem, der fik et gensyn

med Vejle fjord forholdsvis tidligt.

Vi ser frem til et gensyn med disse - og forhåbentlig med mange andre venner fra Vejle fjord den 7. september - og nogen af os får nok også anledning til lige at smutte en tur på kirkegården for at sige: På gensyn - ved Esthers grav. ■

”

Vejle fjord håber, at de fleste vil udnytte muligheden for et gensyn, når der igen den 7. september kaldes til jubilæumsdag på skolen.

Forrest: Torkel Tjeransen, Esther Poulsen og Arne Wagenblast.
Bagerst: Tage Juhl, Verner Bek, Walder Hartmann og Sigvald Christensen.

En kærlighedserklæring

Tekst indsendt af Birthe Bayer

Blandt de mange familiebreve og kort, som er i min samling, faldt jeg over en fødselsdagshilsen fra 1970. I en alder af 67 år skrev min far denne kærlige hilsen til min mor. Den har absolut rørt mit hjerte. Måske kan den være med til at inspirere andre.

Til min kære K - Min elskede!

Den 8. dec. 1970

Vi har sammen nået en ny milepæl, som ligger såre langt fra det sted, hvor vi begyndte vor vandring. Men vi ser tilbage over et yndigt landskab - med dale, som stadig grøntes, enge, som stadig dufter af blomster, og høje, som endnu hviler i det blide skær af hin fjerne morgen, som vi mindes med fryd og taknemmelighed.

Vore ansigter er nu vendt mod solnedgangen, men vi ser fremad til en lys morgen, hvor solen aldrig går ned, og hvor vi altid skal være sammen i en evig ungdom. - Hvor vor ungdoms kærlighed vokser og aldrig svækkes. - Hvor vi skal vedblive at vandre mellem blomster og grønne enge. - Hvor morgenrøden er endnu skønnere end hin morgenrøde, vi har lagt bag os. ■

Fra din mand

Det sker - husk tilmelding i god tid

Efterårskomsammen med middag og underholdning:

Søndag d. 10. november i Adventkirken, Nærum

Søndag d. 24. november i Adventkirken, L.I. Nørlund

Tilmelding til Bent Nielsen - 65902570 eller Birthe Bayer - 75896195